

Sygn. akt V CZ 16/09

POSTANOWIENIE

Dnia 8 kwietnia 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Gerard Bieniek (przewodniczący)

SSN Krzysztof Strzelczyk (sprawozdawca)

SSN Hubert Wrzeszcz

w sprawie ze skargi W. C.

przeciwko Szpitalowi [...] w T. i Towarzystwu Ubezpieczeń HDI "Samopomoc" S.A.

w Warszawie

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 8 kwietnia 2009 r.,

zażalenia skarżącej na postanowienie Sądu Apelacyjnego [...]

z dnia 22 stycznia 2009 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny w sprawie z powództwa W. C. przeciwko Szpitalowi [...] i Towarzystwu Ubezpieczeń HDI „SAMOPOMOC” S.A. w Warszawie o zapłatę wyrokiem z dnia 21 października 2005 r. oddalił apelacje powódki rozstrzygając o kosztach procesu jak w sentencji.

Powódka wniosła skargę o wznowienie postępowania zakończonego powyższym wyrokiem Sądu Apelacyjnego wskazując jako podstawę wznowienia „pojawienie się” nowych środków dowodowych w postaci opinii biegłego K. M. oraz biegłych z Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, złożonych w postępowaniu karnym, które toczy się przed Sądem Rejonowym w T., które mogły mieć wpływ na wynik sprawy, a z których powódka nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu (art. 403 § 2 k.p.c.). W uzasadnieniu skarżąca wskazała, że na skutek wniesienia w dniu 1 lutego 2006 r. zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa wszczęto postępowanie karne, w wyniku którego został wniesiony do Sądu Rejonowego w T. akt oskarżenia przeciwko K. W. o czyn z art. 160 § 3 k.k. W toku postępowania przygotowawczego uzyskano między innymi opinię biegłych B. P. i J. P. z Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, natomiast podczas postępowania przed Sądem opinię biegłego K. M. Zdaniem skarżącej opinie pisemne, jak i ustne złożone przed Sądem Rejonowym w T. w sprawie karnej przez wymienionych biegłych rzucają nowe światło na sprawę rozpatrywaną przed Sądem Okręgowym w W., który oddalił powództwo W. C., z powodu nie wykazania przez nią związku przyczynowego pomiędzy działaniem lub zaniechaniem pozwanego szpitala a skutkiem w postaci śmierci jej męża.

Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 22 stycznia 2009 r. odrzucił skargę W. C. wskazując w uzasadnieniu, że według art. 403 § 2 k.p.c. można domagać się wznowienia postępowania w razie późniejszego wykrycia faktów lub dowodów, przy czym idzie tu o fakty i dowody wykryte, tj. istniejące przed uprawomocnieniem się zaskarżonego wyroku. Powódka tymczasem wskazała w skardze opinie biegłych sporządzone w postępowaniu karnym zainicjowanym przez nią dopiero 1.02.2006 r., tj. po uprawomocnieniu się wyroku oddalającego powództwo.

Bezspornym jest - podkreśla Sąd Apelacyjny – że obie opinie zostały sporządzone jeszcze później, bo już w toku postępowania przygotowawczego i postępowania przed sądem. Nadto, w ocenie Sądu Apelacyjnego, również zeznania świadków złożone przed sądem w sprawie karnej nie stanowią dowodów wykrytych w rozumieniu art. 403 § 2 k.p.c. W konsekwencji, Sąd Apelacyjny stwierdził, że powołane w skardze dowody nie stanowią ustawowej podstawy wznowienia i orzekł jak na wstępie.

Powódka w zażaleniu na powyższe postanowienie zarzuciła Sądowi Apelacyjnemu oparcie rozstrzygnięcia na błędnych ustaleniach polegających na przyjęciu, że dowody wskazane przez powódkę jako podstawa skargi o wznowienie postępowania, nie są dowodami wykrytymi, czyli istniejącymi przed wydaniem prawomocnego orzeczenia w sprawie pomimo, że analiza materiału dowodowego zgromadzonego w toku postępowania przed Sądem Okręgowym prowadzi do odmiennego wniosku, a to ze względu na powiązanie między niektórymi dowodami wskazanymi w skardze o wznowienie postępowania a dowodami, które Sąd Okręgowy dopuścił w sprawie I C .../03, a które następnie nie zostały przeprowadzone w toku postępowania przed tym Sądem.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Według art. 403 § 2 można żądać wznowienia w razie późniejszego wykrycia takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu. W świetle powołanego przepisu wątpliwości nie budzi fakt, że środki dowodowe powstałe po uprawomocnieniu się wyroku nie stanowią ustawowej podstawy wznowienia. Pogląd ten znajduje odzwierciedlenie w bogatym i od lat ugruntowanym orzecznictwie Sądu Najwyższego, który już w uzasadnieniu uchwały z dnia 21 lutego 1969, III PZP 63/68, (OSNC 1969, Nr 12, poz. 208) trafnie zwrócił uwagę na fakt, że przepis art. 403 § 2 k.p.c. posługuje się terminem „wykrycie” okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, przy czym termin wykrycie zgodnie ze swoim sensem może odnosić się jedynie do tego, co już istnieje (istniało). Sąd Najwyższy podkreślił, że redakcja tego przepisu wyraźnie wskazuje na to, do jakiego momentu w czasie - z punktu widzenia momentu wyrokowania –

to wykrycie się odnosi, a w konsekwencji stwierdził, że muszą to być okoliczności istniejące w poprzednim postępowaniu.

Warunek „wykrycia” dotyczy każdej okoliczności faktycznej i środka dowodowego w poprzednim postępowaniu nie ujawnionych i podówczas nieujawnialnych. Tytułem przykładu należy wskazać, że - w świetle dotychczasowego orzecznictwa Sądu Najwyższego - wznowienia postępowania nie uzasadnia: retrospektywna ocena okoliczności, na których oparto orzeczenie, dokonana przez innego biegłego po uprawomocnieniu się wyroku, odmienna od opinii złożonych w toku rozpoznawania sprawy; uzyskanie - po uprawomocnieniu się wyroku - świadectwa lekarza specjalisty, które to świadectwo przedstawia wyniki badań strony procesowej i zawiera ocenę stanu zdrowia badanego odmienną od wyrażonej przez biegłych lekarzy w poprzednio zakończonym postępowaniu sądowym; opinia biegłego sporządzona w innej sprawie po prawomocnym zakończeniu procesu, którego wznowienia dotyczy (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 1968 r., I CO 1/68, OSNC 1969, Nr 2, poz. 36; z dnia 27 listopada 1969 r., I PZ 48/69, nie publ.; z dnia 14 maja 1971 r., II CO 3/71, nie publ.; z dnia 22 kwietnia 1975 r., III PZP 4/75, OSNC 1976, Nr 2, poz. 38; z dnia 10 stycznia 1977 r., I CO 5/76, nie publ.; z dnia 25 czerwca 1998 r., II UKN 106/98, OSNP 1999, Nr 13, poz. 438; z dnia 15 września 2005 r., II CZ 78/05, nie publ.; z dnia 13 października 2005 r., IV CZ 96/05, nie publ.; z dnia 10 lutego 2006 r., I PZ 33/05, OSNP 2007, Nr 3-4, poz. 48).

W niniejszej sprawie skarżąca jako podstawę wznowienia podała „pojawienie się” nowych środków dowodowych w postaci opinii biegłych. Zważyć jednak należy, że podstawę wznowienia stanowi „wykrycie” nie zaś „pojawienie się” nowych środków dowodowych, przy czym o „wykryciu” w niniejsze sprawie nie może być mowy, bowiem, co pozostaje poza przedmiotem sporu, przedmiotowe opinie powstały już po uprawomocnieniu się orzeczenia kończącego postępowanie podlegające wznowieniu. Nadto należy podnieść, że bez znaczenia jest, z punktu widzenia oceny dopuszczalności skargi o wznowienie opartej na podstawie z art. 403 § 2 k.p.c., podnoszona przez skarżącą w zażaleniu okoliczność wskazująca na powiązania między dowodami wskazanymi w skardze, a dowodami dopuszczonymi a nieprzeprowadzonymi w prawomocnie zakończonym postępowaniu. Nawet gdyby

przyjąć, że powołane w skardze dowody „mają związek” z okolicznościami faktycznymi lub środkami dowodowymi, o których traktuje przepis art. 403 § 2 k.p.c., to tylko te ostatnie środki dowodowe czy też okoliczności faktyczne stanowią podstawę wznowienia, nie zaś inne pozostające z nimi w związku.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. rozstrzygnął jak w sentencji.